

Bring ideas to life
VIA University Collage

Nordik Perspektifinden Mesleki Rehberlik

Jesper Sigaard Hansen
VIA University Collage

Kısa bir sunum...

VIA Üniversite Akademisi

Danimarka'nın en büyük Üniversite Akademisi

- Mesleki Rehberlik Diploma Programı
Doç. Dr.

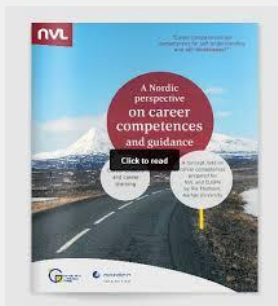
Jesper Sigaard Hansen

- Öğrenme konusunda Master (MA)
- Mesleki Rehberlik Diploması
- Sosyal Hizmetler Lisans derecesi

Nordik Bağlamında KYB

- Kariyer Yönetimi Becerileri (KYB), Avrupa Hayat Boyu Rehberlik Politikası Ağı (ELGPN)'de bir çerçevedir, tanımlanmış bir konsept veya yöntem değil
- Nordik ELGPN grubu ve NVL (Nordik Yetişkin Öğrenme Ağı) yetkinlik çerçevesinin geliştirilmesine ilişkin bir konsept notu hazırladı

VIA University College

Nordik bağlamında kariyer öğrenme

01 Aralık 2016

3

Tanımlar

ELGPN'nin KYB tanımı:

"...bireyler ve grupların kendileri, eğitimleri ve mesleklerine ilişkin bilgileri toplaması, analiz etmesi, sentezlemesi ve organize etmesi için yapılandırılmış yollar sağlayan bir dizi yetkinlik ve karar alma ve bu kararlar ile geçişleri uygulama becerileridir."

(ELGPN Kaynak Kiti 2012, s.21)

Tanımlar

Konsept notundaki Kariyer Yetkinlikleri Tanımı:

”... hayatı, öğrenme ve çalışma dünyalarını keşfetmek; değişiklik ve geçiş dönemlerinde hayat, öğrenme ve çalışma ile başa çıkmak amacıyla kendini anlama ve kendini geliştirme yetkinlikleri. Kariyer yetkinlikleri, yalnızca ne yaptığının değil ne yapabileceğinizin, bireylerin günlük faaliyetleri ve eylemleri yoluyla nasıl şekillendiklerinin ve aynı zamanda geleceğe yönelik fırsatlarını etkilediklerinin bilincinde olmalarını içerir.”

(Thomsen: Concept Note 2014, s. 4)

'Kariyer' güçlüğü

'Kariyer' konsepti Nordik ülkelerinde bir güçlüktür...

→ geleneksel olarak hiyerarşik
bir anlam da taşır

İyi bir Nordik konsepti

Tanımlar, öğrenme süreçleri ve deneyimine odaklanır

→ tarihsel olarak, Nordik eğitim ve rehberliğinin temel bir parçası

→ rehberlik ve eğitimde daha geniş bir 'öğrenme' hareketinin parçası

Rehberlik ↔ Öğrenme ↔ Eğitim

Kariyer Öğrenme: yetkinliklerden önce gelir

Kariyer Öğrenme

Kariyer öğrenme nedir?

- Birincil tanım: seçim yapmadan ziyade öğrenme perspektifine daha çok katkı sağlayan rehberlik faaliyetleri
- Seçeneklere odaklanmaktan öğrenmeye odaklanmaya geçiş
-> genellikle tam tersi söz konusudur
- Kariyerimi hayat boyu bakış açısıyla idare etmeyi nasıl öğrenirim?

Kariyer öğrenme çıktıları ve kariyer yetkinlikleri

Farklı araştırmalar (Skovhus, Haug) şunları gösterir:

1. Seçim yapmakla mı yoksa (kariyer) öğrenmeyle mi meşgul olduğumuz önemlidir (Skovhus)
2. Öğrenmeye odaklanmak, katılımcının elde ettiği sonuca daha fazla odaklanılmasını sağlar (Haug)
3. Rehberlik faaliyetleri kariyer yetkinliklerine katkı *sağlayabilir* fakat durum her zaman böyle değildir. (Skovhus, Haug)

VIA University College

Nordik bağlamında kariyer öğrenme

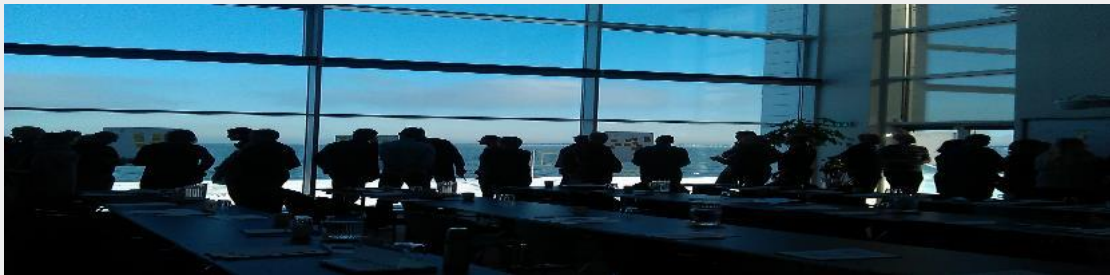
01 Aralık 2016

Öğrenme perspektifi yeni soruları gündeme getirir:

- Meslek uzmanları kariyer öğrenmeyi desteklemek için nasıl hazırlanmalı?
- Meslek uzmanları danışanların kariyer öğrenme süreçleri için en iyi seçenekleri sağlamak amacıyla nasıl birlikte çalışabilir?
- Danışanlar birbirlerine ne şekilde yardımcı olabilir?

”İçgörü ve dışı bakış – zorunlu eğitimin son yıllarında kariyer öğrenme”.

- Öğrenme odaklı bir yaklaşımla Danimarka'daki zorunlu eğitim üzerine büyük bir araştırma projesi
- 1400 öğrenci, 65 öğretmen, 70 Kurum ve bir dizi farklı mesleki veya üst orta öğretim kurumu
- Kitap ve incelemeler: <http://vpt.dk/projekt/udsyn-i-udskolingen>

Kariyer seçimine odaklanmak

Zorunlu eğitimin son yıllarına ilişkin yürütülen deneysel çalışmalar şunları gösterir (Randi Skovhus):

Kariyer seçimine fazlaca odaklanılmaktadır

- Danışmanlıkta (ör. tarama)
- Faaliyetler (Hangileri ve bunlardan nasıl bahsediyoruz)
- Gençler arasında

Gençler kariyer yolları konusunda kararsızsa kariyer faaliyetlerine büyük önem veriyor.

Gençler zorunlu eğitimden sonra ne yapacaklarına karar vermişse kariyer faaliyetlerine katılmayı anlamsız buluyor.

Karar almadan öğrenmeye - seçim ve seçimin temeli arasında nasıl bir ayırım yapılabilir.

Tabii ki gençler seçmeli!

Fakat:

- Kariyer öğrenmeye daha geniş bir kapsamda odaklanmak yerine öncelikle kariyerin belirlenmesi ve seçilmesine odaklanılması, gençler için kariyer yetkinliklerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilecek rehberlik faaliyetlerine katılımları konusunda sorunlar yaratmaktadır.
- Kullanılacak yetkinliklerin tabii ki yakın zamanda seçilmesi gerekecektir fakat bunların uzun vadede gençlere fayda sağlayabilmesi önemlidir.

Kariyer öğrenme ve mesleki işbirliği

Kariyer öğrenme: rehberlik ve eğitim arasında

Uluslararası araştırmalar (ör. Hooley ve ark., 2015, Sultana, 2013, Vilhjalmsdottir, 2007) kariyer öğrenmenin müfredata entegre edilmesinin önemini ortaya koymaktadır:

- işbirlikçi yaklaşımda büyük potansiyel
- işbirliği ve organizasyona yönelik tipik yöntemleri zorlamaktadır
- Kariyer danışmanları ve rehber öğretmenlerin mesleki yetkinliklerini zorlamaktadır

Tavsiyeler

Nordik bağlamı ve geleneğinde şunların yapılması önemlidir:

- Kariyer yetkinlikleri ve önceki öğrenmelerin tanınması ve geçerli kılınması arasında bağlantı kurulması
- Kariyer yetkinliklerinin resmi kariyer danışmanlığı ve örgün eğitim dışındaki ortamlarda da yakalanabileceğinin kabul edilmesi ('kazandırılması' değil 'yakalanması', Sultana)
- Kariyer öğrenme ve kariyer yetkinlikleri konusunda yukarıdan aşağı olduğu kadar aşağıdan yukarı bir yaklaşımla da çalışılması
-> öğrenme ve deneyim odaklı rehberlik ve eğitimin uygulayıcılar arasında iyi bilinmesini bir değer olarak kabul etmeliyiz

Kaynaklar

European Lifelong Guidance Policy Network (2012): *Lifelong Guidance Policy Development: A European Resource Kit*. Jyväskylä, Finland: ELGPN

Haug, E.H. (2014): *CMS – et felles perspektiv for karriereveiledning i Norge?* VOX

Hooley, Tristram (2015): *Emancipate yourselves from mental slavery*, Derby, UK: International Centre for Guidance Studies

Hooley, Tristram, Watts, A.G. & Andrews, David (2015): *Teachers and Careers. The role of school teachers in delivering career and employability learning*, Derby, UK: International Centre for Guidance Studies

Law, Bill (1999): "Career-learning space: New dots thinking for careers education", in: *British Journal of Guidance & Counselling*, 27(1), 35-54

Skovhus, Randi B. (ph.d. research in process), VIA University College and Aarhus University

Skovhus, Randi B. (2014): *Fra valg til læring – perspektiver i at skifte fokus*, Aarhus, DK: "Unge på tværs" <http://ungepaatvaers.dk/2014/10/22/fra-valg-til-laering-potentialer-i-at-skifte-perspektiv/>

Sultana, Ronald G. (2012): "Learning career management skills in Europe: a critical review", in: *Journal of Education and Work*, 25 (2), s. 225-248

Sultana, Ronald G. (2013): "Career education: past, present...but what prospects?", in: *British Journal of Guidance & Counselling*, 41 (1), s. 69-80

Thomsen, Rie (2014): *A Nordic perspective on career competences and guidance. Career choices and career learning*, NVL & ELGPN concept note, Oslo: NVL